

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1932.

Ljubljana, 26. novembra 1932.

Štev. 7.

58.

Nov praznik sv. Gabriela Žal. M. b.

SACRA CONGREGATIO RITUUM.

NOVUM FESTUM SANCTI GABRIELIS A VIRGINE PERDOLENTE,
CONFESSORIS, DIE 27. FEBRUARII CELEBRANDUM.

(Acta Apost. Sedis. — Annus XXIV., pag. 280.)

URBIS ET ORBIS

DECRETUM

Instante Revmo Praeposito generali Congregationis Smae Crucis et Passionis D. N. I. C., supplicia vota quamplurium Emorum Patrum Cardinalium ac fere innumerabilium sacrorum Antistitum depromente, Emus et Revmus Dominus Carolus Raphaël Cardinalis Rossi, Ponens seu Relator, in Ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis Comitiis, subsignata die ad Vaticanum habitis, votum proposuit ut extendatur ad universam Ecclesiam festum Sancti Gabrielis a Virgine Perdolente, Clerici professi memoratae Congregationis, cum Officio et Missa propriis. Et Emi ac Revmi Patres Sacrorum Rituum Congregationi praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito R. P. D. Salvatore Natucci, Sanctae Fidei Promotore generali, re mature perpensa, et examini subiecto oblato schemate Officii et Missae iam pro praedicta Congregatione adprobato, rescribere censuerunt: »Pro gratia, si Sanctissimo placuerit.« Die 12 Aprilis 1932.

Facta postmodum Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae XI per Emum et Revmum Dominum Camillum Cardinalem Laurenti, Sacrae Rituum Congregationi Praefectum, relatione, Sanctitas Sua, ut iuventuti in Seminariorum et Collegiorum septis excultae, nec non universae christianae iuventutis novum exemplar ad imitandum efficacius proponatur, Emorum Patrum decisionem probare dignata est, et festum Sancti Gabrielis a Virgine Perdolente, Confessoris, clerici professi praedictae Congregationis Smae Crucis et Passionis D. N. I. C., ad universam Ecclesiam extendit, quotannis die 27 Februarii recolendum sub ritu duplici minori, cum Officio et Missa propriis et probatis, prout in superiori prostant exemplari. Mandavit vero ut Calendario universali eiusmodi festum inseratur inde ab anno 1934. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 13 Aprilis 1932.

C. Card. Laurenti, Praefectus.

L. † S.

A. Carinci, Secretarius.

Gospodom duhovnikom in vernikom o letošnji dobrodelni akciji.

Lansko leto sem Vam v pismu z dne 6. oktobra (Škof. list 1931, str. 128 do 131) priporočil, da bi iz ljubezni do Boga in do bližnjega pomagali lačnim siromakom in brezposelnim. Skoraj v vseh župnijah ste z veliko vnemo v prav krščanskem duhu organizirali pomoč najpotrebnejšim. Bog je to Vašo ljubezen gotovo bogato blagoslovil. Letošnja zima bo v marsikaterem oziru še hujša kakor lanska. Brezposelnost je še večja kot lani. Prihranki, ki so jih mnoge družine še imele, so se porabili. Ljudje pa, zlasti na kmetih, imajo manj denarja v rokah. Če pa je sila večja, mora biti naša ljubezen močnejša in pomoč izdatnejša. Ako ne moremo darovati denarja, pa pomagajmo z živili — in kar damo, dajmo z ljubeznijo in radi, da bo po svojih revežih Gospod Bog sam prejel naše darove.

Obnovite zopet dobrodelne odbore po župnijah. Vsaka župnija in občina naj skuša svoje domače revne sama preskrbeti. Razne dobrodelne akcije naj delujejo sporazumno tako, da se podpre potrebam primerno razdelijo in se tako s skupnimi močmi olajša povsod in pri vseh najhujša beda. Na hvaležnost ne računajte. Ne delimo miloščine, ne izkazujemo dobrot zaradi tega, da bi hvaležnost in priznanje želi, ampak za to, da izpolnimo prvo in najglavnejšo zapoved Kristusovo, ki nam ukazuje ljubezen in da s tem dokažemo sebi in svetu, da smo res pravi učenci Jezusovi: »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj« (Jan 13, 35).

Bog usmiljenja in dobrote naj vse, ki dajejo, in vse, ki prejemajo, blagoslovi in napolni z darovi svoje milosti, da bi stisko in bedo časa znali uporabiti v svojo večno srečo po nasvetu sv. Pavla: »Odkupujte čas, za kakaj dnevi so hudi« (Ef 5, 16).

V Ljubljani, dne 15. novembra 1932.

† Gregorij,
škof.

Še misijonski praznik.

V seznamu prispevkov župnij ljubljanske škofije za DŠV za l. 1931 (cf. Škof. list 1932, str. 72 sl.) so mnoge netočnosti, ker se je ta seznam po pomoti sestavil na podlagi podatkov, ko zbirka za DŠV še ni bila zaključena. Na željo nekaterih župnih uradov se zato objavlja natančen seznam na podlagi končnega računa. Število prebivalcev je iz Letopisa 1932. Računsko leto pri teh zbirkah je od 15. januarja do 15. januarja, zato zbirke, ki so bile poslane pred tem ali po tem roku, niso vštete, četudi so bile namenjene še za to leto, ampak so se vštete ali za prejšnje ali za prihodnje leto. Nekateri župni uradi žele, da se zbirka sklene vselej ob novem letu, toda okrog novega leta se marsikje še nabira, zato se župni uradi prosijo, da se tudi v bodoče točno drže tega roka (od 15. januarja do 15. januarja), ker se je izkazal za najbolj pripravnega. Za javnost se je natančen seznam teh nabirk objavljal doslej vsako leto v Katoliških misijonih (v aprilski ali majski številki).

	na osebo			na osebo	
	Din			Din	
Vranja peč	1000.—	2-3866	Zaplana	282.—	0-6000
Kamna gorica	1426.75	2-0825	Kresnice	600.—	0-5964
Velesovo	1100.—	1-7973	Kovor	482.—	0-5943
Zapoge	489.40	1-7926	Velike Lašče	1800.—	0-5903
Šmartin v Tuhinju	1776.—	1-6850	Bukovščica	258.75	0-5862
Čatež pod Zaplalom	1640.—	1-6582	Mozelj	474.—	0-5794
Ljubljana, stol. žup.	6219.50	1-6251	Šmartin pod Šm. goro	879.—	0-5745
Žabnica	1200.50	1-3498	Predoslje	930.—	0-5744
Križe (in zdravilišče			Kamnik (ter franči-		
Golnik)	2736.30	1-3354	škani in Radomlje)	2306.85	0-5568
Stara cerkev	1980.50	1-2986	Brezovica	1630.—	0-5544
Šenčur (ter Olševak in			Št. Jakob ob Savi	566.20	0-5529
Voglje)	3969.—	1-2178	Tržič	2750.—	0-5497
Dražgoše	530.—	1-1937	Leskovicca	200.—	0-5479
Železniki	1134.—	1-1874	Planina pri Rakeku	788.—	0-5449
Stara Loka	2464.—	1-1814	Brdo	700.—	0-5227
Krško	1759.—	1-1813	Poljane n. Škofjo Loko	1220.25	0-5148
Sora	1650.—	1-1379	Št. Gotard	419.—	0-5122
Besnica	560.—	1-0937	Gorenji Logatec	663.—	0-5022
Črnuče	1130.—	0-9947	Nevlje	390.—	0-4961
Komenda	2380.—	0-9822	Sv. Trojica n. Cerknico	344.10	0-4915
Sv. Jošt nad Kranjem	203.25	0-9771	Dolenji Logatec	983.60	0-4866
Breznica	1650.—	0-9254	Gotenica	147.50	0-4623
Grčarice	300.—	0-9090	Rádovica	368.—	0-4532
Ljubno	445.—	0-8882	Polica	406.—	0-4398
Koprivnik pri Kočevju	980.—	0-8829	Štanga	256.—	0-4376
Domžale	2220.—	0-8685	Javorje pri Litiji	170.—	0-4370
Reteče	648.—	0-8594	Ambrus	450.—	0-4368
Sv. Gregor	739.—	0-8350	Ježica	995.—	0-4140
Lipoglav	409.—	0-8329	Škocijan pri Turjaku	400.—	0-4077
Velike Poljane	294.—	0-8121	Cerklje pri Kranju	1500.—	0-4054
Blagovica	590.—	0-7866	Črmošnjice	592.—	0-4046
Lučine	425.50	0-7807	Javorje n. Škofjo Loko	301.—	0-4034
Kokra	326.—	0-7309	Dobrníč	913.50	0-3996
Zgornji Tuhinj	671.25	0-7166	Radovljica	600.—	0-3978
Homec	744.—	0-7119	Novo mesto	1022.—	0-3958
Mekinje	738.—	0-7055	Bevke	158.—	0-3950
Krašnja	600.—	0-7001	Naklo	479.50	0-3949
Loški potok	1736.—	0-6955	Sostro	870.—	0-3896
Šmartin pri Kranju	2328.—	0-6922	Selca	1183.50	0-3893
Preserje	1064.—	0-6873	Stična	772.65	0-3889
Št. Lovrenc	935.—	0-6824	Podbrezje	352.—	0-3885
Sv. Trije kralji	410.—	0-6822	Vodice (ter Skaručina		
Koprivnik v Bohinju	431.45	0-6751	in Šenkov turn)	900.—	0-3864
Goriče	300.95	0-6687	Špitalič	250.—	0-3731
Sv. Križ pri Litiji	1550.—	0-6512	Kolovrat	377.—	0-3703
Srednja vas	1535.—	0-6409	Vače	618.—	0-3693
Dol pri Ljubljani	770.—	0-6390	Št. Vid pri Stični (in		
Št. Janž	1705.50	0-6345	Veliki Gaber)	2236.—	0-3684
Rova	208.—	0-6341	Gora pri Sodražici	120.—	0-3658
Črni vrh n. Polh. grad.	486.—	0-6230	Grahovo	444.—	0-3642
Kranjska gora	1007.—	0-6180	Sv. Helena	340.—	0-3469

	na osebo		na osebo
	Din		Din
Rovte	500.— 0-3441	Studeneč	210.— 0-1494
Rateče-Planica	220.— 0-3437	Zagradec	200.— 0-1477
Višnja gora	700.— 0-3414	Mellika	524.25 0-1462
Tunice	196.— 0-3379	Duplje	98.— 0-1456
Št. Rupert	1250.— 0-3329	Zužemberk	450.— 0-1442
Bohinjska Bela	250.— 0-3306	Dole pri Litiji	200.— 0-1418
Bloke	730.— 0-3258	Sava	202.— 0-1402
Gozd	225.— 0-3260	Gorje	320.— 0-1375
Preska	465.— 0-3193	Sv. Duh pri Krškem	150.— 0-1333
Peče	110.— 0-3116	Ajdovec	111.— 0-1306
Mošnje	350.— 0-3081	Stari trg pri Ložu	574.— 0-1296
Kopanj	278.— 0-2979	Sela pri Kamniku	111.— 0-1423
Mengeš (in Misijonišče v Grobljah)	1080.— 0-2851	Hotedršica	94.50 0-1290
Mavčiče	250.— 0-2844	Begunje pri Cerknici	160.— 0-1253
Stopiče	654.45 0-2831	Ljubljana, Marij. Ozn. (in uršul. samostan)	1510.— 0-1225
Leše	100.— 0-2724	Sodražica	342.— 0-1221
Stari log	350.— 0-2692	Trata	184.— 0-1211
Škocijan p. Mokronogu	901.— 0-2679	Št. Peter p. Nov. mestu	200.— 0-1176
Trebelno	553.50 0-2635	Brusnice	215.80 0-1166
Dovje	390.— 0-2620	Vič	850.— 0-1162
Moravče (ter Sv. Tro- jica in Vrhpolje)	1220.10 0-2603	Begunje pri Lescah	130.— 0-1146
Jezerko in Ravno	185.— 0-2591	Javor pod Ljubljano	50.— 0-1141
Polhov gradec	496.— 0-2478	Radeče	347.— 0-1134
Sv. Vid nad Cerknico	300.— 0-2467	Mirna	200.— 0-1129
Zlato polje	100.— 0-2427	Hinje	220.— 0-1122
Trnovo v Ljubljani	1920.— 0-2412	Podgrad	110.— 0-1122
Dob	600.— 0-2392	Dragatuš	191.— 0-1105
Kočevje	1261.30 0-2334	Zelimlje	50.— 0-1002
Šmartno pri Litiji	927.50 0-2256	Rakitna	60.— 0-0990
Rob	360.— 0-2250	Ljubljana, Sp. Šiška	770.— 0-0987
Vrhnika	1186.— 0-2225	Ig (in Kurešček)	250.— 0-0953
Stranje	261.50 0-2170	Nemška Loka	40.— 0-0947
Nova Oselica	129.— 0-2150	Češnjice	39.40 0-0922
Sela pri Šumberku	110.— 0-2131	Smlednik	186.— 0-0913
Sv. Trojica v Tržišču	420.— 0-2072	Motnik	51.60 0-0912
Lom	85.— 0-1990	Sorica	76.25 0-0906
Bohinjska Bistrica	437.50 0-1965	Ljubljana, sv. Peter (ter cerkvi Srca Jez. in sv. Jožefa)	2586.— 0-0904
Črnomelj	870.— 0-1894	Toplice	222.— 0-0895
Trstenik	104.— 0-1857	Kranj	500.— 0-0872
Fara	247.70 0-1834	Primskovo	64.— 0-0857
Bled	500.— 0-1813	Trebnje	328.— 0-0842
Podlipa	87.30 0-1760	Adlešiči	108.45 0-0822
Vinica	342.55 0-1741	Planina pri Črnomlju	26.70 0-0708
Velika Dolina	338.50 0-1705	Rudnik	90.— 0-0692
Ihan	165.— 0-1625	Koroška Bela	210.— 0-0689
Sv. Križ p. Kostanjevici	540.— 0-1636	Prečna	180.— 0-0659
Šmarije (in Grosuplje)	516.80 0-1625	Št. Jošt nad Vrhniko	60.— 0-0647
Št. Vid nad Ljubljano	1187.50 0-1622	Stara Oselica	60.— 0-0637
Št. Jurje pri Šmariji	150.— 0-1536	Dobrepolje	200.— 0-0617
Mokronog	321.— 0-1506		

	na osebo Din		na osebo Din
Škofja Loka	273.75 0-0610	Preddvor	65.— 0-0456
Semič	210.— 0-0605	Mirna peč	140.— 0-0398
Šmarjeta	133.— 0-0582	Spodnji log	17.— 0-0304
Leskovec	300.— 0-0576	Ljubljana, sv. Jakob*	
Šmihel pri Nov. mestu	300.— 0-0570	(zbirka na Gradu)	192.50 0-0288
Dobrova	140.— 0-0561	Zagorje	185.— 0-0270
Borovnica	150.— 0-0558	Boštanj	55.— 0-0257
Podzemelj	145.— 0-0543	Raka	44.— 0-0156
Št. Lambert	36.— 0-0510	Ribno	10.— 0-0125
Cerknica	206.— 0-0505	Jesenice	80.— 0-0124
Unec	43.90 0-0462		

Škof. vodstvo DŠV.

Še nekaj za misijonski praznik.

V novejšem času smo si za okrepitev in za propagando cerkvenih ustanov in organizacij začeli pomagati tudi z objavljanim statističnih podatkov. Nihče ne bo ugovarjal, da so razne pregledne tabele kakor spraševanje vesti za tega in onega, po drugi plati pa »spomin pridnosti« za agilne in goreče sodelavce. Vendar je pa tudi res, da statistične številke vselej in v vsakem slučaju niso ne povsem točne ne pravične, če jih sprejmemo za kakršnokoli taksiranje. Na tehtnico bi bilo treba položiti še marsikaj, če bi hoteli dobiti jasno sliko o stanju tega, kar se primerja in pretehtuje.

To mi je prišlo na misel, ko sem v zadnji številki »Škof. lista« pregledaval procentno razmerje prispevkov za DŠV iz posameznih župnij. Ocena bi bila točnejša, če bi se v statistiko povzeli prispevki za vse ustanove, ki podpirajo misijonstvo: torej tudi nabirke za »Dejanje sv. Detinstva Jezusovega« in za Klaverjevo družbo. Znano je, da so se nekateri duhovniki že od nekdanj bolj zavzemali za to ali ono misijonsko družbo, pa se tega še dalje drže ali iz navade, ali iz razloga, ker jim ne kaže vpeljavati inačice v iste svrhe. Za vse misijonske ustanove pa zlasti v manjših župnijah ni lahko nabirati. Res je, da je DŠV splošna misijonska naprava za vse sloje in starosti, vendar pa tudi D. sv. D. starejših ne izključuje, marveč ostanejo lahko deležniki te družbe vse življenje z istimi ugodnostmi in milostmi, kakor so dovoljene mladostnim članom. Kjer je torej to Dejanje vpeljano in lepo razvito, je najbolje, da se vztrajno nadaljuje. Mladina se ga z veseljem oprijemlje, starejši pa, ki jim je ta ustanova znana že iz šolskih let, se še pozneje radi oddolže in odrinejo za vse družinske člane primerno letno darilo v namene sv. Detinstva.

Koristno, pa tudi potrebno je, da D. sv. D. prav vsak dušni pastir, ki je obenem katehet, vpelje in priporoča. Mladim se najlaglje dopove, da smo vsi katoličani dolžni širiti kraljestvo Kristusovo na zemlji, t. j. sv. Cerkev; dolžni že iz hvaležnosti za dar sv. vere; dolžni zato, da tudi v dejanju izvršujemo, kar prosimo v prvi, zlasti pa v drugi prošnji očenaša; dolžni, da spolnimo povelje Kristusovo: »Prosimo Gospoda žetve, naj pošlje delavcev v svojo žetev« (Mt 9, 38).

Pa tudi za v z g o j o mladine je koristno, če to delo ljubezni do bližnjega širimo že v šoli. S tem privzgajamo in krepimo tako potrebni socialni čut že med najmlajšimi; s tem vzgajamo za plemenito krepost ljubezni; s

* Župni urad je za l. 1931 poslal dne 4. februarja 1932 1780 Din.

tem vzbujamo zavest, kako velika milost je dar prave vere, ki moramo biti zanjo Bogu hvaležni. Hvaležnost v tem oziru pa na najlepši način izpričujemo, če z molitvijo in z malimi prispevki, ki jih priporoča D. sv. D., pomagamo do spoznanja resnice tudi nesrečnim poganom in njihovim otrokom.

Kar sem pa hotel v prvi vrsti poudariti, je dejstvo, da so nekatere župnije, ki so v statistiki DŠV bolj proti koncu omenjene, v lokaciji D. sv. D. med prvimi. (Ne navajam vseh, marveč omenjam samo nekatere župnije, ki se v analih Detinstva trajno odlikujejo, dasi pri DŠV niso na prvem mestu, n. pr.: Cerknica, Sv. Helena, Škofja Loka, Dobrova, Trebnje, Smlednik, Novo mesto, Vrhnika, Št. Peter pri N. m., Begunje pri Cerknici, Poljane pri Šk. Loki, Sela pri Kamniku, Sv. Gregor, Polhov gradec, Dovje, Mavčiče, Mengeš i. dr.)

So župnije, ki so v seznamu za DŠV na odličnih mestih, pri D. sv. D. jih pa sploh ni.

So pa številne župnije, ki jih najdemo pri o b e h ustanovah s prav lepimi prispevki. Omenjam nekatere: Velesovo, Križe, Šenčur pri Kranju, Breznica, Komenda, Mekinje, Dol, Kranjska gora, Ljubljana, Črni vrh nad Polhovim gradcem, Tržič, Rova, Št. Jakob ob Savi, Kamnik, Ježica, Vodice, Sostro, Tunice i. dr.

Ako bi torej hoteli dejstvom ustrezajočo statistiko sestaviti, bi morali pritegniti vse misijonske naprave, ki zanje nabiramo. To bi bilo deloma v zadoščenje pridnim gospodom, dasi se ne trudijo za č a s n o priznanje in zahvalo, marveč za s l a v o b o ž j o in zveličanje duš; deloma bi se pa tako dala pobuda tudi onim sobratom, ki se dolžnosti, delati za misijone, manj zavedajo.

Porabim to priliko, da vsem prav toplo in ponovno priporočim našo lepo, vzgojno ter mladini priljubljeno misijonsko napravo »Dejanje sv. Detinstva Jezusovega«. Naj bi je ne bilo župnije brez tega Dejanja. (Potrebščine so zastoj na razpolago pri škofijskem vodstvu: Pred škofijo 7/I.) Doslej je le dobra četrtnina župnij, ki imajo vpeljano D. sv. D. Prepojimo že mladino z misijonsko mislijo, pa se bodo množili tudi misijonski poklici. Vse pa v slavo božjemu Mladinoljubu!

Škofijski voditelj D. sv. D.

61.

Ljudsko petje po cerkvah.*

Cerkveni govor.

Ze več kakor osemdeset let slovenski škofje od svetniškega Slomška preko kardinala Missia in gorečnika Jegliča do sedanjega našega višjega pastirja dr. Rožmana žele in ljudstvo in duhovnike javno opominjajo, naj pri božji službi uvedemo tako imenovano l j u d s k o p e t j e.

Ljudsko petje. Kakšno petje pa je to? Beseda ljudsko petje pomeni tisto petje, ko pojo vsi ljudje, ki so pri božji službi zbrani, tisto cerkveno petje, ki ga ne poje samo nekaj izučenih pevcev na koru, ampak vse ljudstvo po vsej cerkvi.

Morebiti se marsikom kar čudno zdi, da naj bi vsi ljudje peli, pel tudi on sam, ki morda za petje v cerkvi v svojem življenju še ni ust odprl, ki je doslej v cerkvi pri skupni molitvi morda komaj potihem in sramežljivo z ustnicami mihal, glasu je bilo pa komaj kaj ali celo nič.

* O predmetu naj se pridiga po vseh cerkvah v nedeljo dne 18. decembra 1932.

In vendar naši škofje hočejo, — sv. Cerkev jim to željo vzbuja in za dolžnost nalaga, da kličejo vse in tudi tebe in mene, naj z ljudskim petjem čim prej začnemo.

Iz škofije smo letos dobili naročilo in natančno navodilo, kako naj se tako splošno, ljudsko petje po cerkvi v vseh župnijah zopet obnovi in poživi. Ali ne bo lepše, če se božje službe ne bomo udeleževali le molče in ne bomo petja samo poslušali, ampak vsi, tudi sami peli in s prepevanjem svetih pesmi užigali v srcih večji ogenj za Boga in se božje službe udeleževali tudi z večjim veseljem?

Saj je čisto naravno, da vsi ljudje tudi s petjem sodelujejo. Petje je izraz posebnega veselja, navdušenja v srcu, izraz vznešenega slovesnega čustvovanja v duši, znak močnih čustev, ki človeka prevzemajo, pa naj bodo že vesela ali žalostna. Cesar je polno srce, rado iz ust gre, velja tudi za petje. Ali ni naravno, da človek svojemu srcu tudi s petjem duška daje? Pastirček poje, ko hodi za svojo živinico, plevica, ko ruje in koplje plevel, šivilja, ko vrti urno kolo, fantje se zbirajo in se jim takrat najlepše zdi, ko zapoje, dekleta ob svojih sestankih prijetnejšega dela ne poznajo kakor je lepa, vesela pesem, vroča iz srca.

Zato sv. pismo neštetokrat popisuje, kako je ob posebnih prilikah ena misel, eno čustvo prevzelo vse ljudstvo, da je prekipevalo v svetem veselju, v hvaležni radosti in skupnem petju Boga slavilo in se mu zahvaljevalo. Ko so Izraelci n. pr. srečno kakor po suhem prišli skoz Rdeče morje, Egipčane pa, ki so med vodne stene za njimi drli, je morje zagrnilo in potopilo, »tedaj je pel Mozes in Izraelovi sinovi tole pesem Gospodu, govoreč tako-le:

»Pel bom Gospodu, ker se je slavno poveličal, konja in jezdeca njegovega je pahnil v morje. Moč moja in pesem moja je Gospod, on mi je postal rešitelj. Ta je moj Bog, mogočni, slavil ga bom, očeta mojega. Bog je, slavil ga bom — Faraonove vozove in njegovo vojsko je pahnil v morje. — Valovje jih je zagrnilo, kakor kamen so se pogreznili v globočine.« (II. Moz 15, 1—5.)

In Marija, Mozesova sestra, je vzela boben v roke in vse žene so šle z bobni za njo v kolu. In odpevale so Mozesu in Izralecem: »Pojte Gospodu, ker se je slavno poveličal: konja in jezdeca njegovega je pahnil v morje.« (II. Moz 15, 20.)

Kakšen veličasten koncert v divji puščavi ob grmečem morju, pod veličastnim svodom božjim! Kakšen prevzemajoč glas je moral prihajati iz navdušenih sre in zbora teh 600.000 pešcev, mož brez otrok (II. Moz 12, 37)!

Ko je Salomon posvečeval novi prekrasni tempelj in je med slovesnim petjem in glasbo vsakovrstnih glasbil ogenj z nebes šinil na darove in je božje veličanstvo napolnilo tempelj, se je vse ljudstvo prevzeto zgrudilo na tla in melilo in Boga hvalilo počoč: »Dober je in njegova milosrčnost traja vekomaj.« (II. Let 7, 1—3.)

In ko je babilonski kralj Nabuhodonozor odpeljal Jude v 70 letno sužnost (IV. Kr. 24, 25), so si z žalostinkami lajšali svoje gorje. 136. psalm nam njih nesrečo popisuje: »Ob rekah babilonskih tam smo sedeli in jokali, spominjajoč se Siona. Na vrbe sredi one dežele smo obesili svoje strune... Spominjaj se Gospod Edomljanov (Babiloncev) in tistega dne v Jeruzalemu, ko so govorili: Razvalite, razvalite Jeruzalem (mesto) do temeljev...!«

Toliko o stari zavezi. Nečem govoriti o najsvetejšem kralju Davidu, ki je zložil vse polno svetih pesmi, psalmov, v katerih je slavil Boga, pa tudi objokeval svoj greh, v prelepem psalmu, ki se začinja: Usmili se me, Bog, po svoji

milosrčnosti. Nečem govoriti o najmodrejšem, o Salomonu, ki je za božjo službo določil kakor njegov oče David, levite in posebne umetnike pevce in glasbenike, da so igrali na cimbele, harfe in citre, in posebej še duhovnike, ki so trobili na troblje, s petjem mu je pa ljudstvo odgovarjalo.

Rajši pogledjmo v novi zakon, da bomo videli, kaj o petju najdemo tu zapisanega.

Takoj prve strani svetega pisma nove zaveze govore o pesmih in petju. Prva pevka v novi zavezi je — kaj mislite kdo? — prva pevka je — Mati Jezusova, naša ljuba Mati in pomočnica Marija. Marija je obiskala Elizabeto; in ko je Elizabeto razsvetlil sv. Duh, da je spoznala, kako je njeno nečakinjo Marijo Bog izbral Odrešeniku za mater, je tudi Marijo napolnil sv. Duh in zapela je pesem, ki jo duhovniki in redovniki za njo ponavljamo dan na dan. Marijin slavospev je to: *Magnificat* — Moja duša povelečuje Gospoda. In moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju. Tako izpolnjujemo, kar je v tem slavospevu napovedala: »Odslej me bodo blagrovale vsi rodovi.« Marija je torej prva pevka, vzor vsem kristjanom, kako naj s petjem Boga hvalijo in časte. Ali ni prav, da jo posnemamo tudi v tem in po njenem zgledu tudi sami z vnetim petjem slavimo Boga, slavimo Kristusa, slavimo njo, ki nam je Zveličarja, Jezusa dala?

Drugi slavospev je kake tri mesece pozneje zapel pobožni duhovnik Zaharija, ko se mu je ob rojstvu sina Janeza Krstnika razvezal nemi jezik, da je ves ganjen in od hvaležnosti prevzet hvalil Boga: »*Benedictus* — Hvaljen Gospod, Bog Izraelov, ker se je ozrl na svoje ljudstvo in mu pripravil odrešenje.« Dokler se ni dopolnilo, nad čemer je Zaharija dvomil, je moral molčati, ko je pa veroval in videl, je svojo vero izpel v hvaležni pesmi. Tudi ta slavospev deset in sto tisoč duhovniških in redovniških ust posamič in v zboru vsak dan ponavlja, moli in poje.

To še vse, preden se je Jezus, naš Odrešenik rodil.

Ob njegovem rojstvu so nebeški, angelski zbori plavali nad betlehemskimi poljanami in prepevali tretji krščanski slavospev, radostno božično pesem: »*Gloria in excelsis Deo* — Slava Bogu na višavi in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje.« (Lk 2, 14.) Zopet slavospev, ki ga dan na dan pri maši molimo ali slovesno prepevamo.

Četrti krščanski slavospev so zapela usta svetega starčka Simeona, ko je od starosti in radosti v tresočih se rokah držal božje Dete, novorojenega Zveličarja: »*Nunc dimittis* — zdaj odpustiš svojega služabnika, Gospod, po svoji besedi v miru. Ker so videle moje oči tvoje zveličanje.« (Lk 2, 29.)

Jezus sam je tudi pel z apostoli vred. Ko je po zadnji večerji dal apostolom zadnje opomine in jim odkril globine svojega ljubečega srca, je, kakor evangelist sv. Matej poroča, v obednici začel z njimi peti hvalnico za velikonočno večerjo, in veliki slavospev, sestavljen iz več hvalnih psalmov, je donel v tiho, temno noč, ki je pripravljala Odrešeniku izdajstvo in smrt. (Mt 26, 30. — Mk 14, 26.)

Ali je potemtakem čudno, če so prvi kristjani, ki so vsi goreli za Kristusa, ki so po besedi Pavlovi skušali «obleči Kristusa», skušali tako o vsem misliti, kakor je mislil Kristus, tako delati, kakor je delal Kristus — ali je — pravim — čudno, če so prvi kristjani pri božji službi tudi prepevali? Vsi prepevali, ne le nekaj odbranih pevcev! Saj posebnih pevcev izučiti zlasti ob preganjanju še utegnili niso.

Sv. Pavel sam, ki je ves gorel za Kristusa in več storil in trpel zanj kakor katerikoli apostolov, je kristjane sam večkrat opominjal in k petju spodbujal.

»Učite in opominjajte se med seboj s psalmi in slavospevi in duhovnimi pesmimi, v milosti pojoč v sreču svojemu Bogu,« tako v pismu naroča Kološanom. (Kol 3, 16.)

Z istimi besedami, le da še obširneje, piše sv. Pavel Efežanom: »Napolnajte se s sv. Duhom; govorite med seboj s psalmi, slavospevi in duhovnimi pesmimi, pojte Gospodu in ga slavite v svojih srcih.«

Prvi kristjani so peli celo ob preganjanju, peli pri božji službi skriti v temnih podzemskih pokopališčih — katakombah, peli celo med mukami, da so pogumneje prenašali smrt.

In ko je preganjanje nehalo, so šele z veseljem prepevali. Zato piše sveti Hilarij: »O, da bi ta, ki je izven cerkve (ki še ni kristjan), slišal glasove ljudstva, kako moli, in poslušal prelepe blagoglasne slavospeve!«

Tudi sv. Janez Zlatousti popisuje lepoto skupnega petja: »Vsi verniki so se nekdej sestajali na enem kraju in peli s skupnim glasom, kar še danes delamo.« — In v pridigi o 145. psalmu piše: »Žene in možje, stari in mladi se ločijo le po spolu in starosti; toda v skupnem petju se ne ločijo; vsak izmed njih namreč svoj glas tako uravnava, da se vsi ujemamo v blagoglasno petje.«

Sv. Ambrozij odpeve in med psalme uvrščene ljudske pesmi, ki jih pojo možje in žene, dekleta in otroci, primerja z enakomerno valujočim šumom vodâ.

Poglejmo še, kaj misli o skupnem petju sv. Cerkev.

Da so apostoli skupno petje takoj iz vsega početka uvedli, smo pravkar povedali.

Med papeži, ki so za petje posebno skrbeli, naj omenim samo svetega Gregorja Velikega. On, ki je s svojim velikim duhom zajemal ves svet, je vendar velik del svojega dela in truda žrtvoval prav cerkvenemu petju. Še ko je bil na smrtni postelji, je dečke učil cerkvenega petja. In ker preživahne mladine s postelje ni mogel drugače krotiti, jih je z dolgo palico, ki jo v Rimu še zdaj hranijo. To je delal eden največjih, najbolj učenih papežev, svetnik, cerkveni učenik. — Ali je potemtakem petje res nekaj postranskega, manj važnega?

Prekoračimo vso dolgo vrsto papežev, cerkvenih zborov, ki so se ukvarjali s cerkvenim petjem in ga priporočali. Samo vélikega svetniškega papeža Pija X. še omenimo, moža, ki ga svetna znanost imenuje »vélikega preobrazitelja« (reformatorja), moža, ki je s svojo gorečnostjo in svojim delom zaoral tako globoke brazde v njivo sv. Cerkve, da se nikdar ne bodo zaravnale. Ali veste, da je ta veliki mož lopato zastavil pri cerkvenem petju? Prva okrožnica, ki jo je poslal v svet, govori o cerkvenem petju. On hoče in zapoveduje, naj se skupno petje po vsem katoliškem svetu zopet poživi, kjer ga imajo, kjer ga več ni, naj ga pa uvedejo.

Pa ali je skupno petje res tako važno, da ga od apostolov naprej hvalijo in priporočajo papeži, škofje, cerkveni očetje in učeniki? Ali je res tako koristno, da so ga povsod, kjer ga imajo, tako veseli, kjer ga ni, kakor pri nas, ga pa skušajo uvesti?

Gotovo. Petje ni nič drugega kakor slovesna molitev. Zato čisto prav pravi star cerkven pregovor: *Qui bene cantat, bis orat*: Kdor dobro poje, dvakrat moli. Ne le dvakrat, večkrat moli, ker je sam bolj zbran, se njegova duša bolj vnema, pa še druge vnema in za Boga in krepost in krščansko življenje navdušuje.

Pa porečeš: Če pojem, potem pa svojega ne morem moliti. — Kdo pa pravi, da moraš samo svoje stvari in malenkostne reči Bogu dopovedovati? Ali ne veš, kaj pravi Gospod Jezus sam? »Pri molitvi pa ne blebetajte kakor pogan; mislijo namreč, da bodo uslišani zavoljo svojih mnogih besedi. Ne postanite njim podobni, saj vaš Oče ve, kaj potrebujete, p r e d e n g a prosite.« (Mt 6. 7, 8.) Čemu torej se odmikati od skupnega ognja, ki se s petjem razžareva v mogočen kres in kipi pred božji prestol, pa prižigati svoj komaj tleči pepel in nevoščljivo pristavljati svoj posebni piskrček s svojim uboštvom? Ali ne veš, da Kristus hoče imeti skupno molitev in da ima že skupna molitev posebno moč do božjega Srca, kaj šele slovesna skupna molitev, slovesno petje sto, dve, tri, pet sto, tisoč sre? Kako bi se usmiljeno Jezusovo Srce taki prošnji moglo ustavljati? — Če hočeš, da boš bolj gotovo uslišan v svojih prošnjah, se pridruži pojoči krščanski družini in še sam poj.

To je pomen skupnega petja zate.

Pa ima tudi še drug veliki pomen. Mi kristjani nismo vsak záse. Ena družina smo, Bog je naš oče, Kristus naša glava, Marija naša mati, sv. Jožef naš gospodar, mi smo pa udje, otroci te družine. Zato moramo drug za drugega skrbeti, drug drugemu pomagati, se med seboj za Boga navduševati.

In prav tole skupno, ljudsko petje nam pri tem tako zelo pomaga.

Poslušajmo sv. Avguština, kaj je on doživel ob takem skupnem ljudskem petju v Milanu, ki ga je začel gojiti škof sv. Ambrozij. »Kako sem jokal ob tvojih slavospevih in pesmih, ves prevzet od blagoglasnega petja tvoje cerkve! Tisti glasovi so mi prodirali v uho in so mi kapljali resnico v srce; pobožna čuvstva so se v njem vzvalovila, solze so mi tekle in dobro mi je bilo ob njih.« (Izp. 9, 6.) In dalje piše: Z veliko gorečnostjo so bratje (kristjani) pri petju združevali svoje glasove in svoja srca. (Izp. 9, 7.) In po vseh deželah so jih posnemali.

Podoben dogodek, kakor ga je doživel sv. Avguštin, je v novejšem času dočivil orleanski škof Dupanloup. Imel je navadno postne pridige in veliko ljudi ga je prihajalo poslušat. Po pridigi je vse ljudstvo z zborom vred pelo 50. psalm Miserere, ki smo ga že zgoraj omenili: Usmili se me, Bog, po svoji milosrčnosti. Neki gospod, ki je verske dolžnosti že več let zanemarjal, je tudi prišel poslušat. Ko so bile pridige končane, je prišel k škofu in mu rekel: »Gospod, zgovornost vaših pridig občudujem in moj razum ste prepričali, h kesanju me pa niste nagnili. Ko sem pa zaslišal petje, ki je plavalo po vaši stolni cerkvi, se mi je srce omehčalo in milosti božji se nisem mogel več ustavljati. Spreobrnilo me je.«

Ali mi sebi in bližnjemu ne privoščimo take dobrote, če bi Bog po našem, po mojem petju hotel nakloniti srcem milost, ali bomo pomoč odrekli?

Še ena važna reč je. Sv. Cerkev je za cerkveno petje dala velike odpustke. Vsakdo, kdor pri božji službi poje, dobi odpustka 7 let in 7 kvadranten (7 × 40 dni), t. j. toliko kazni se mu odpusti, kakor temu, ki je v starih krščanskih časih moral 7 let in 280 dni delati očitno pokoro. To pa ni majhna reč. Pa tudi za vsako vajo so taki odpustki. Kadar se bomo torej v cerkvi skupno učili pesmi, bomo te odpustke tudi vselej še posebej dobili.

Ali torej ni res veliko in tehtnih razlogov, da pojemo?

Marija je pela, najčistejša, najsvetejša duša, Zaharija je pel, stari Simeon, Jezus sam z apostoli, peli so prvi kristjani, navdušujejo nas cerkveni očetje in učenički, papeži, škofje, toliko koristi imamo sami, toliko koristimo drugim, Kristusu pomagamo duše reševati. To je za sedanje življenje. Pa je skupno petje tudi kar priprava na večno, nebeško življenje. Ali veste, kaj bomo v nebesih delali?

Boga bomo gledali — in peli. In nič drugega. Petje bo vse naše delo. Tam se bo razlegal tisti večni: »Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth« — — Tam bomo angelom in svetnikom s svojim petjem pomagali tudi mi in z njimi vred: neprenehoma gnali: »Svet, svet, svet si ti, Gospod, Bog vojnih čet. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana na višavah!«

Ali ni torej prav, če že zdaj začnemo? Ali ni na vso moč prav, če opomine, prošnje, navodila sv. očeta, naših skrbnih, za božjo čast in za naše duše tako vnetih škofov poslušamo? Ali ni prav, če vsi, ki imamo eno skupno vero, ki v skupni molitvi srca k Bogu dvigamo, Boga tudi s skupno pesmijo častimo? Kako lepa bo naša s petjem poveščana božja služba, kako mogočna naša peta molitev! Kako se bodo srca odpirala milosti, ki jih bo Bog ob petju lil v naše duše, kakor jih je Avguštinu! In kako se bomo s skupnim petjem že na zemlji lepo pripravljali za prečudno nebeško glorio!

Po vsem tem, mislim, da ga ni, ki bi ne čutil, da je skupno petje res koristno, dobro, potrebno. Pa ga tudi ne sme nikogar biti, ki bi z vso dušo, z vsem srcem, z vsem glasom, kar mu ga je Bog dal, ne pomagal. In tako v imenu božjem pogumno, veselo začnimo! Bog pa naj našemu petju dá obilen blagoslov!

Dr. Franc Kimovec.

62.

Pravila o vršenju verskih dolžnosti učencev srednjih in srednjih strokovnih šol.

Ministrstvo prosvete kraljevine Jugoslavije, oddelek za srednjo nastavo, S. N. br. 35.420, 1. novembra 1932 v Belgradu.

Na podlagi predpisa 4. točke, člena 11. ustave kraljevine Jugoslavije z dne 3. septembra 1931 in na predlog predstavnikov priznanih veroizpovedi proglašam

pravila o vršenju verskih dolžnosti učencev srednjih in sred. strokovnih šol.

Člen 1.

Učenci srednjih in srednjih strokovnih šol so obvezani vršiti predpisane verske dolžnosti. Trajno, neopravičeno in namerno zanemarjanje teh dolžnosti se kaznuje po predpisih pravil o vedenju učencev srednjih in srednjih strokovnih šol.

Člen 2.

Učenci posameznih veroizpovedi praznujejo praznike, ki so po Pravilniku o verskih praznikih predpisani za njihovo veroizpoved.

Člen 3.

Vsak dan, v začetku prve ure, moli eden od učencev na glas to molitev: *»Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po tebi začnejo in po tebi končajo.«*

Člen 4.

Vsak dan, po zaključku poslednje učne ure, moli eden od učencev na glas to molitev: *»Hvala ti za vse dobröte tvoje, vsemogočni Bog, ki živiš in kraljuješ na vekov veke. Amen.«*

¹ V oznanilu (ali za konec govora), se pove, kdaj se bo petje začelo in katere pesmi se bodo prve pele. Navodilo za cerkveno ljudsko petje in tozadevno naredbo prinese prihodnji »Škof. list«.

Člen 5.

Učenci pravoslavne vere so dolžni:

1. Da gredo v skupinah, in po predpisani vrsti, v spremstvu svojih razrednih starešin in veroučiteljev na določene nedelje in praznike v cerkev k službi božji.
2. Da gredo k obhajilu dvakrat na leto.

Člen 6.

Učenci rimsko-katoliške in grško-katoliške veroizpovedi so dolžni:

1. Da vse nedelje in praznike prisostvujejo v cerkvi razlaganju evangelija in skupni službi božji; ako kateri učenec iz opravičenih razlogov in po želji staršev ne more prisostvovati tej skupni službi božji, se je udeleži v župni cerkvi in o tem obvesti svojega kateheta;
2. da gredo trikrat na leto k spovedi in obhajilu, in da pred velikonočno spovedjo prisostvujejo duhovnim vajam, ki se vrše na določene dni (sobota popoldne, nedelja in ponedeljek);
3. da na Telovo prisostvujejo verskemu obhodu (procesiji).

Člen 7.

Za starckatolike ...

Člen 8.

Za evangelike ...

Člen 9.

Za muslimane ...

Člen 10.

Za jevreje (jude) ...

Člen 11.

Nedelja je splošni dan odpočitka za vse učence; zato ni treba učencev ta dan brez velike nujnosti zaposlevati z delom v šoli (priprave za koncerte, družinski sestanki i. dr.).

Člen 12.

Celo- in poldnevne dijaške ekskurzije se ne morejo vršiti na nedeljo.

31. oktobra 1932.

Belgrad.

Minister prosvete

dr. Drag. Kojić, l. r.

Šolska proslava praznika sv. Save.

Ministrstvo prosvete, občni oddelek, je z odlokom z dne 28. decembra 1928, št. 20.621, odredilo glede zgornjega sledeče:

1. Na šolah s homogeno pravoslavno mladino se spored svečanosti izvrši po sporazumu cerkvene in šolske oblasti.
2. Na šolah, kjer tvori pravoslavna mladina večino, a je mladine drugih veroizpovedi prilično število, se cerkveni obred za pravoslavne učence izvrši ločeno od splošne državne svečanosti, in sicer: ako se cerkveni obred izvrši takoj po jutranji službi božji, to je od osmih do devetih, se more državna šolska svečanost začeti v šoli ob enajstih. Ako cerkvena oblast ne more izvršiti obreda pred službo božjo, se cerkveni obred izvrši dopoldne, državna svečanost pa popoldne od dveh naprej.

3. Na šolah, kjer tvorijo pravoslavni učenci manjšino, se obred za pravoslavne učence izvrši v cerkvi ali v eni za ta dan v ta namen določeni učilnici, toda nikakor ne v isti dvorani, kjer se vrši državna svečanost.

64.

Izjava.

Podpisani Janko Barle, župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani, priznam, da se o resničnosti trditev, ki sem jih govoril o duh. svetniku Škerbcu Matiji, župniku v Kranju, v zvezi s političnima shodoma na Premskovem in v Šenčurju dne 22. maja 1932, sam nisem prepričal; zato obžalujem in želim s tem poravnati škodo, ki sem jo z govoricami storil gospodu župniku na dobrem imenu.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1932.

Janko Barle, s. r.,
župnik.

65.

Nabirke za pogorelce v Zg. Radencih.

Dne 18. septembra 1932 ponoči je v vetru v nekaj minutah upepelil požar v Zgornjih Radencih, župnije Stari trg ob Kolpi, petim posestnikom devet poslopij z vsemi živili, s krmo in obleko. Ta nesreča je že prej ubožne vaščane hudo zadela. Tudi so bili zavarovani za nezkatne vsote, ker visokih zavarovalnin niso mogli zmagovati. Vsi so imeli s slamo krite strehe.

Ker so nesrečneži zares potrebni pomoči, naroča škof. ordinariat vsem predstojnikom cerkva v škofiji, da oznanijo za pogorelce nabirke oz. darovanje.

Nabrani milodari naj se pošiljajo škof. ordinariatu.

66.

Evidenca nad plačanimi taksami.

Ker želi imeti finančno ministrstvo pregled nad tem, koliko se pri posameznih uradih pobere na taksah, je odredilo, da naj se od 1. avgusta t. l. dalje vodi pri vseh državnih, banovinskih in drugih javnih uradih evidenca o vseh taksah, ki se pri teh uradih pobirajo bodisi v kolkih, bodisi v gotovini ter naj se o tem pošiljajo mesečni izkazi davčnim upravam.

Glede na to odredbo so davčne uprave pozvale poleg ostalih tudi župne urade, naj jim pošiljajo prej omenjene izkaze ter so podrejeni uradi dobili okrožnico kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 19. julija 1932, I. No. 5287/11.

V smislu prejetih navodil naj torej župnijski in matični uradi vodijo poseben seznam, iz katerega bo razvidno, katerega dne, po kateri tarifni postavki in v kolikem znesku je bila plačana taksa v kolkih.

Na osnovi tega seznama je koncem meseca sestaviti izkaz o taksah, ki so bile v preteklem mesecu pri dotičnem uradu pobrane. Mesečne izkaze je pošiljati v 10 dneh po pretoku vsakega meseca pristojni davčni upravi.

Opozorilo.

Trem asirsko-kaldejskim menihom, ki zbirajo po naši škofiji milodare za sirote, sem dal priporočilo. Iz zelo tehtnih razlogov sem prisiljen to priporočilo preklicati. Ta preklic naj služi župnim uradom in vsem duhovnikom v znanje in ravnanje.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1932.

† Gregorij,
škof.

Razne objave.

Število sveč pri izpostavitvi sv. Rešnjega Telesa. Na tozadevno vprašanje se objašnjuje: 1. Če je sv. Rešnje Telo dalje časa izpostavljeno, n. pr. in missa coram exposito ss. Sacramento, mora goreti 12 sveč. — Če se izpostavi sv. Rešnje Telo samo za blagoslov na koncu sv. maše, zadostuje 6 sveč (S. R. C. z dne 15. marca 1698, št. 1992).

Kolkovanje rekrutnih spiskov. V zmislu objašnjenja min. vojske in mornarice z dne 11. maja 1931, št. 11597, se dokumenti in rodbinske pole, ki jih izdajajo matični uradi občinam radi sestavljanja rekrutnih spiskov, ne kolkujejo po zakonu o taksah. Ta taksna prostost se mora na listinah posebej označiti.

Zakon o osebnih imenih. Matični uradi se opozarjajo na določilo drugega odstavka člena 30. zakona o osebnih imenih z dne 19. febr. 1929, po katerem je dolžnost vodij matičnih knjig, da sporočajo domovinski občini dotične osebe vsak primer matičnega vpisa; če pa je ta občina sporna ali neznana, občini rednega bivališča itd. Točna evidenca je potrebna zlasti za sestavljanje rekrutnih spiskov.

Kupne pogodbe. Radi določila § 30 novega zakona o zemljiški knjigi v zvezi s §§ 7 in 87 je treba v kupnih pogodbah vselej dostaviti tudi površinsko mero.

Slovenski biografski leksikon. V zvezi s priporočilom v 6. številki letošnjega Škof. lista se sporoča, da je uprava Leksikona naknadno dovolila vsem župnim uradom plačevanje Leksikona v štirih zaporednih obrokih. — Nabava Leksikona se vnovič toplo priporoča.

Slovstvo.

Dr. Franc Ušeničnik: **Pastoralno bogoslovje**. II. izdaja. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena za broširan izvod 140 Din, v polplatno vezan 160 Din, v polusnje vezan 180 Din. — Prva izdaja te knjige je kmalu pošla, dasi je bila natisnjena v precejšnji nakladi. Knjiga se je razširila po vsej naši domovini in izven nje, kjer prebirajo dušni pastirji, ki pastirujejo Slovencem in Jugoslovanom. Kakor prva, bo dobrodošla, in

to tem bolj, tudi druga izdaja. Saj obravnava avtor v njej poleg že objavljenega nova poglavja, ki so predmet dušnega pastirstva. Staro pa je izpopolnjeno z novimi odloki svete stolice, z novimi škofijskimi odredbami in novimi zakoni. Knjiga je pregledna in opremljena z izčrpnim kazalom, tiskana na dobrem papirju. Avtor je iz nove izdaje izločil liturgiko, ki izide pozneje. **Za vse župnijske in duhovnijske urade dovoljuje škof. ordinariat, da si nabavijo knjigo na račun tekočih cerkvenih dohodkov.** Nabavo posreduje tudi škof. ordinariat. Ta bo poslej v svojih rešitvah citiral le 2. izdajo.

O p o m b a: Avtor nam je sporočil, da je na str. 205 v 14. vrsti treba čitati: za redivnice z navadnimi obljubami, pa tudi za osebe... brez javnih obljub... (namesto: ne pa za osebe...).

Dr. Mihael Opeka: Rزتreseno klasje. 34 različnih govorov. V Ljubljani 1932. Založila prodajalna Ničman. Cena 24 Din. — Avtor pravi v uvodu, da je za slovo zbral še nekaj necikličnih različnih govorov, ki jih bo menda več zvezkov. Govori v tem zvezku so za razne nedelje in praznike cerkvenega leta. V dovršeni obliki so obdelana v njih razna sodobna vprašanja. Kakor vse druge avtorjeve knjige bo žela tudi ta mnogo priznanja. S pridom jo bo rabil vsak cerkven govornik.

Rodriguez - Vodnik: Vaja v krščanski popolnosti. II. knjiga. 3. zvezek. (Celotnega dela 6. zvezek.) Izdal in založil »Glasnik presv. Srca Jezusovega« v Ljubljani. Cena zvezku 10 Din. — Vseh zvezkov bo osem. Naslednja dva izideta v presledku po tri mesece. S tem bo obširno, klasično delo o duhovnem življenju, ki je predstavljeno že v vse kulturne jezike, završeno, in imeli bomo dragoceno ascetično knjigo.

70.

Konkurzni razpis.

Z okrožnico škof. ordinariata z dne 21. oktobra 1932, št. 3939, sta bili razpisani župniji Sv. Helena v dekaniji ljubljanske okolice in Hinje v žužemberski dekaniji.

Rok za vlaganje prošenj je bil določen na 30. novembra 1932.

Na novo se razpisuje župnija Begunje pri Lescah v radovljiški dekaniji, stoječa pod patronstvom graščine Radovljica.

Pravilno opremljene prošnje (kompetenčna razpreglednica!) je nasloviti na patrona in poslati na škof. ordinariat v Ljubljani.

Rok za vlaganje prošenj se zaključí 31. decembra 1932.

71.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje: Za škof. duhovne svétnike so bili imenovani: Matej Sušnik, župnik v Rovtah, Ivan Mihelčič, župnik v Zaplani, in Martin Poljak, župnik v Sostrem.

Za dekanjskega upravitelja dekanije Šmarije je bil imenovan Janez Hladnik, župnik v Št. Vidu pri Stični.

Podeljena je bila župnija Bukovščica Janezu Rihtaršiču, župniku pri Sv. Heleni.

Prezentiran je bil za župnijo Črmošnjice Franc Zajc, župnik v Tomišlju.

Imenovani so bili: Janko Sedej, kaplan v Stopičah, za ban. honor. duhovnika bolnišnice za duševne bolezni na Studencu, Jožef Budin, duhovnik goriške nadškofije, za ban. honor. duhovnika zdravilišča na Golniku, p. Dionizij Dušej, O. F. M., za kaplana v Vel. Dolini in Anton Kordin, gimn. veroučitelj na r., za konzultorja skopljanske škofije.

Premesčeni so bili kot kaplani: Anton Jerman iz Moravč na Suhor (z bivališčem na Radovici), Jožef Smolič s Trebelnega v Stopiče in Jožef Zalokar iz Št. Janža na Vrhniko.

Resigniral je na župnijo Hinje ondotni župnik Anton Porenta, ki gre pastirovat med slovenske izseljence v Južno Srbijo.

Med izseljence v Nemčiji oz. v Franciji sta šla pastirovat: Janez Kalan, župnik v pok., in Anton Švelc kaplan na Vrhniki.

Upokojeni so bili: Anton Čadež, katehet na I. dekliški meščanski šoli v Ljubljani, Mihael Zevnik, župnik v Begunjah pri Lescah, in monsig. Rihard Zajc, vojaški duhovnik v Valjevu.

Razrešeni so bili: Anton Gole, kaplan v Kovorju, dolžnosti ban. honor. duhovnika zdravilišča na Golniku; Janez Jalen, katehet na dopustu, dolžnosti ban. honor. duhovnika bolnišnice na Studencu, in Jožef Cuderman, kaplan pri sv. Petru v Ljubljani, dolžnosti honor. vojaškega duhovnika Drav. diviz. oblasti v Ljubljani.

Kaplansko mesto v Trnovem v Ljubljani. Z razpisom min. pravde, oddelek za vere, z dne 15. septembra 1932, št. 82.903, se je v župniji Trnovo v Ljubljani sistemiziralo 2. kaplansko mesto na račun 2. kaplanskega mesta v Polhovem gradcu, ki se je s tem ukinilo.

Konkurzni izpit so dovršili: Anton Bergant, kaplan v Št. Vidu pri Stični; Alojzij Kambič, prefekt v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano; Vinko Lovšin, kaplan-ekspozit v Litiji; Gregorij Mali, kaplan v Žužemberku; Anton Miklavčič, kaplan v Semiču, in Viktor Zakrajšek, kaplan v Tržiču.

Ordinarije: Višje redove sta prejela: fr. Štefan Kržišnik, O. Cist., in fr. Tomaž Kurent, O. Cist., diakonat dne 18. septembra 1932; prvi tudi prezbiterat, in sicer 6. novembra 1932.

Umrli so: Ivan Zupan, župnik v pok., v Hrenovicah dne 30. sept. 1932 v starosti 68 let; p. Alfonz Furlan, O. F. M., zatomašnik, v Novem mestu dne 2. oktobra 1932 v starosti 76 let; p. Berard Jamar, O. F. M., v Kamniku dne 18. oktobra 1932 v starosti 65 let, in p. Marijan Širca, O. F. M., zlatomašnik, na Brezjah dne 28. oktobra 1932 v starosti 78 let. — Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 26. novembra 1932.

Vsebina: 58. Nov praznik sv. Gabriela Žal, M. b. — 59. Gg. duhovnikom in vernikom o letošnji dobrodelni akciji. — 60. Še misijonski praznik. — 61. Ljudsko petje po cerkvah. — 62. Pravila o vršenju verskih dolžnosti učencev srednjih in sred. strokovnih šol. — 63. Šolska proslava praznika sv. Save. — 64. Izjava. — 65. Nabirka za pogorelee v Zg. Radencih. — 66. Evidenca nad plačanimi taksami. — 67. Opozorilo. — 68. Razne objave. — 69. Slovstvo. — 70. Konkurni razpis. — 71. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.